

IV. Przegląd orzecznictwa.

B. Orzecznictwo karne Sądu Najwyższego (Małopolska),

A) I. Ustawa karna.

55) § 5. u. k.

Ustalenie, że oskarżony namówił osobę drugą, aby przyjęła służbę u jakiegoś zamożnego człowieka i okradła go, że osoba ta pod wpływem tej namowy opuściła dotychczasową służbę i przyjęła miejsce służącej u jubilera, okradła go i wydała łup oskarżonemu, wystarcza do odpowiedzialności oskarżonego w kierunku współwiny z § 5. u. k. w dokonanej kradzieży, jakkolwiek osoba okradzonego w czasie, namowy nie była jeszcze oznaczoną a namówiona sama już służbę sobie wybrała i kradzież bez dalszych wskazówek oskarżonego wykonała (17 marca 1922. Kr. 691/21).

56) § 87. u. k.

Związek przyczynowy między działaniem sprawcy a niebezpieczeństwem (§ 87 i § 85b u. k.) zachodzi także wtedy, gdy niebezpieczeństwo to zaistniało wskutek wywołanych złośliwie przez sprawcę działań woli ludzkiej (28 kwietnia 1922. Kr. 18/22).

57) § 143. u. k.

Do zaistnienia zbrodni ciężkiego uszkodzenia ciała z § 143. u. k. (wypadek drugi zdania drugiego) wymaga ustawa, aby więcej osób targnęło się czynnie na zabitego albo równocześnie albo przynajmniej bez dłuższej przerwy między ich działaniem, zawsze jednak z świadomością wspólnego, przeciw zaatakowanemu skierowanego, nieprzyjaznego zamiaru (22. marca 1922. Kr. 314/21).

58) § 152. u. k.

Działanie, podjęte w wykonaniu lub przy sposobności wykonania prawa karcenia, może być wynikiem złego zamiaru, jednakże w samym zamiarze skarcenia nie można jeszcze dopatrywać się zamiaru nieprzyjaznego z § 152 i. i. u. k. (9 listopada 1921. Kr. 322/21).

59) § 155. d) u. k.

Przy targnięciu się sposobem podstępnym tylko ten z pomiędzy napastników odpowiadać może — jeżeli zmowy nie ustalono — za zbrodnię ciężkiego uszkodzenia ciała z § 155. d) u. k.,

który zadał ciężkie uszkodzenie ciała (§ 152. u. k.). Jeżeli ciężkie uszkodzenie było skutkiem, wszystkich obrażeń, przez więcej sprawców zadanych, albo jeżeli niewiadomo, kto zadał ciężkie obrażenie, wówczas — w braku zmowy — tylko przepis § 157. u. k. mógłby znaleźć zastosowanie. (11. kwietnia 1922. Kr. 339/21).

60) § 171. u. k.

Okoliczność, że właściciel rzeczy, dowiedziawszy się o uplanowanej na jego szkodę przez wskazaną mu osobę kradzieży, w celu zapewnienia sobie odzyskania tej rzeczy skłania zaufaną osobę do pozornego nabycia jej od sprawcy i do porozumienia się z nim w tym względzie jeszcze przed kradzieżą, nie pozbawia dokonanej następnie kradzieży cech ustawowych z § 171. u. k. (17. maja 1922. Kr. 206/22).

61) § 181. u. k.

Do istoty sprzeniewierzenia potrzeba, aby sprawca miał zamiar powierzonej mu rzeczy nigdy uprawnionemu nie oddać, albo przynajmniej aby bezprawne zarządzanie rzeczą według zamiaru sprawcy narażało uprawnionego na możliwość zupełnej jej utraty (5 kwietnia 1922. Kr. 37/22).

62) § 206. u. k.

Zły zamiar sprawcy dwużeństwa (§ 206. u. k.) polega w tem, że mimo świadomości trwania pierwszego związku małżeńskiego zawiera związek drugi. Błąd (§ 2. lit. e) u. k.) mógłby w pewnych warunkach wykluczyć zły zamiar u sprawcy, gdyby dotyczył kwestji, czy małżeństwo pierwsze w ogóle zawartem zostało w formie, ustawą przepisanej, lub czy związek ten prawnie jeszcze trwa. Nie można jednak usprawiedliwić błędem małżonka, który przez zatajenie prawdziwego wieku swego sam spowodował, że pierwszy związek małżeński zawartym został (w ustawowej zresztą formie) mimo jego małoletności bez zezwolenia prawnego zastępcy (15. marca 1922. Kr. 144/21).

A) II. Ustawa o przestępstwach urzędników z chęci zysku.

63) ust. z 18 3 1921. Dz. ust. Nr. 30. poz. 177 i § 311. u. k.

Skłanianie, chociażby bezskuteczne, urzędnika do pogwałcenia obowiązków służbowych nie podpada ze względu na ustawę z 18/3 1921. Dz. ust. Nr. 30 poz. 177 pod przepis § 311. u. k. nietylko wtedy, gdy chodzi o urzędnika w rozumieniu § 105. u. k., lecz także odnośnie do urzędnika z ust. 2. § 101. u. k., chociażby nie było po stronie urzędnika cech nadużycia władzy urzędowej z § 101 u. k. (15 marca 1922. Kr. 725/21).

64) art. 12. ust. z 18/3 1921.

Urzędnik pocztowy, który sprzeniewierzywszy wyjęte z listu dwa czek, opiewające każdy na 50 dolarów amerykań., pozbył je,

a następnie zwrócił wprawdzie nabywcom czeków pobraną od nich cenę i wynagrodził im szkodę, adresatowi jednak listu, zanim ujawniono winę jego przed władzą, powołaną do ścigania przestępstw jeszcze ani czeków ani ich wartości nie wydał, nie może korzystać z przepisu art. 12. ust. z 18/3 1921. Dz. ust. Nr. 30. poz. 177. (15. lutego 1922 Kr. 667/21).

65) art. 14. ust. z 30/1 1920. Dz. ust. Nr. 11. poz. 30.

Pogwałcenie przepisu tego o obowiązku wyznaczenia oskarżonemu obrońcy powoduje nieważność wyroku **skazującego** z 1. 3. § 281. p. k. (2 czerwca 1922. Kr. 251/22).

D) Ustawa postępowania karnego.

66) § 281. I. 3. p. k.

Zob. wyżej pod 65.

67) § 327. p. k.

Zakaz końcowego ustępu § 327 p. k., że podczas głosowania przysięgłych nie wolno pod nieważnością nikomu być obecnym, odnosi także do samej obecności osoby obcej. Obecność zastępcy przysięgłego skutkuje nieważnie z 1. 4. § 344 p. k. nawet, gdyby było stwierdzonem, że nie brał on wcale udziału ani w głosowaniu ani w obradach przysięgłych (21 marca 1922 Kr. 164/22).

68) § 330. p. k.

Pisemne oświadczenie przysięgłych, złożone po ogłoszeniu wyroku, że się pomylili, gdyż sądzili, iż wykluczenie z pytania głównego, zadanego im w kierunku skrytobójczego morderstwa, słów: „w sposób zdradziecko-podstępny” spowoduje zupełną bezkarność, co właśnie miało być ich zamiarem, jest bez znaczenia. (28. października 1921. Kr. 439/21).

69) § 330. p. k.

Przepis § 330. ust. 3. p. k. odnosi się jedynie do tych pytań, na które zapadło orzeczenie przysięgłych. Nieodczytanie dalszych pytań, co do których potrzeba odpowiedzi odpadła, nie powoduje nieważności z 1. 4. § 344. p. k. (1 lutego 1922. Kr. 647/21).

70) § 427. p. k.

Zachodzi nieważność z 1. 3. § 281 p. k. (§ 427. p. k.), jeżeli rozprawę główną przeprowadzono w zaoczności przeciw oskarżonemu o zbrodnię z ust. 1. art. 5. ustawy z 18/3 1921. Dz. ust. Nr. 30. poz. 177., chociażby sąd orzekający zastosował przy wymiarze kary art. 6. tej ustawy. (2 maja 1922. Kr. 210/22).

Józef Prokopowicz,
Prokurator przy Sądzie Najwyższym,

D. Orzecznictwo cywilne Sądu Najwyższego (Kongresówka).

Art. 429 k. c. p. Sprzedaż substancji majątku nieletnich, wbrew artykułowi 429 k. c. p., z wolnej ręki jest nieważna, bez względu na to, kto jej dokonał (opiekun, negotiorum gestor) i czy była dla nieletnich korzystna (O. z d. 19 września 1921 N. 49/1921).

Art. 686 i n. k. c. Na mocy uchwały komitetu Urządzącego z d. 13 marca 1870 r. N. 2966, włościanie, korzystający z serwitutu leśnego, mają prawo do otrzymania drzewa w tym tylko roku, w którym drzewo to im się należało, i w tymże roku żądać wydania powinni. (O. z d. 19 września 1921 N. 162/1921).

Art. 815 i n. k. c. 1) Dział spadku musi być sporządzony na piśmie, tern bardziej — gdy w spadku znajduje się nieruchomości. (O. z d. 10 października, 21 listopada 1921 N. 240/1921).

2) Niewskazanie przez współspadkobiercę, występującego o dokonanie działu, wszystkich osób, które powinny brać udział w postępowaniu działowym, nie usprawiedliwia umorzenia sprawy. (O. z d. 24 października 1921 N. 294/1921).

3) Niewezwanie do sprawy działowej jednego ze spadkobierców skutkuje nieważność działu sądowego co do całości — analogia z art. 1078 k. c. (O. z d. 3 października 1921. N. 222/1921).

4) W myśl art. 1767 u. p. c, postanowienia kodeksu cywilnego w przedmiocie losowania sched nie są obowiązujące dla sądów pokoju, które mają prawo wedle własnego uznania, należyście uzasadnionego, przeznaczyć ziemię jednemu lub kilku spadkobiercom, pozostałym zaś — spłaty pieniężne. (O. z d. 1 września 1921. N. 124/1921).

5) Nie stanowi obrazy prawa zastosowanie do działów drobnej własności ziemskiej ogólnych przepisów w przedmiocie postępowania działowego. (O. z d. 26 września 1921. N. 195/1921).

Art. 841 k. c. Prawo spłaty z art. 841 k. c. trwa tak długo, jak prawo do działu samego, póki więc spadkobiercy pozostają w niepodzielności, prawo spłaty obcego nabywcy, wskutek przedawnienia, wygasnąć nie może. Obliczenie spłaty według relacji 1 rub. = 2 m. 16 f. nie czyni zadość wymaganiom art. 841 k. c, ponieważ przepis ten nie ma na celu krzywdzenia spłacanego na bywcy, a przeciwnie zapewnia mu zwrot całego uiszczzonego szacunku, kosztów aktu i nakładów. Ody żądanie spłaty podyktowane zostało spekulacją, sądy winny nie dopuszczać nadużycia prawa; uznając zaś spłatę za nieuniknioną, — szukać sposobu słusznego

wynagrodzenia spłacanego nabywcy praw spadkowych. (O. z d. 19 września i 3 października 1921. N. 90/1921).

Art. 1075 i n. k. c. Samo wydzielenie nie uczestniczącym w akcie zstępnym pewnej kwoty pieniężnej nie czyni aktu darowizny aktem działu za życia, jest raczej zastrzeżeniem na korzyść osób trzecich, zgodnie z postanowieniem art. 1121 k. c. (O. z d. 29 września 1921. N. 206/1921).

Art. 1184 k. c. Poza przypadkami, wyraźnie w ustawie wskazanymi (p. art. 1302, 1656 k. a), można żądać rozwiązania umowy z winy dłużnika, bez uprzedniego postawienia go w zwłóce; nawet dla dochodzenia odszkodowania nie zachodzi potrzeba stawienia w zwłóce, gdy uchybienie strony wyraziło się w czynie lub zaniechaniu, któremu wezwanie zapobiec, ani go zmienić nie może. (O. z d. 17 października 1921. N. 715/1921).

Art. 1328 k. c. Art. 1328 k. c. nie ulega rozszerzającej wykładni, przeto adnotacja b. okupacyjnego urzędnika skarbowego na prywatnym kontrakcie najmu o pobraniu stempla nie nadaje aktowi daty pewnej w stosunku do osób trzecich. (O. z d. 13 października 1921. N. 273/1921 i patrz także O. z d. 15/29 września 1921. N. 409/1921).

Art. 1590 k. c. Art. 1590 k. c. stosuje się przez analogię do umów o sprzedaż zupełną i wszelkich innych, zawartych z wyrażeniem lub domyślnem zastrzeżeniem przepadku zadatku lub zwrotu zadatku podwójnego, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa, wyrażonymi w art. 1134, 1156, 1152 i 1226 k. c. (O. z d. 19 września 1921. N. 132/1921).

Art. 1659 k. c. Prawo odkupu może być zastrzeżone i przy sprzedaży ruchomości. (O. z d. 31 października 1921. N. 296/1921).

Art. 1674 k. c. 1) Sprzedaż praw spadkowych, z zastrzeżeniem zapłacenia przez kupującego długów spadkowych i dożywotniego użytkowania sprzedawcy z części osady spadkowej, nie może być zerwana z powodu pokrzywdzenia, jest bowiem umową losową. (O. z d. 3 października 1921. N. 217/1921).

2) W sprawach o pokrzywdzenie przy sprzedaży nieruchomości nie jest konieczne udowodnienie, iż sprzedawca działał pod przymusem, albowiem oznaczenie przez sprzedawcę zbyt niskiego szacunku mogło nastąpić również wskutek błędu lub innych okoliczności; art. 1677 k. c. wymaga jedynie, aby pokrzywdzony przytoczył i udowodnił okoliczności, stwierdzające prawdopodobieństwo pokrzywdzenia w stopniu, wskazanym w art. 1674 k. c. (O. z d. 22 września 1921. N. 146/1921).

Art. 1692 k. c. W myśl art. 1692 k. c., na nabywcę wierzytelności, przechodzi także prawo uczestniczenia w procesie o tę wierzytelność, niezależnie od stadium, w jakim proces się znajduje i bez

potrzeby wyraźnego podstawienia nabywcy w prawa do skargi. (O. z d. 3 października 1921. N. 223/1921).

Art. 1708 i n. k. c. 1) Dzierżawa gmachu na przedstawienia teatralne, łącznie ze znajdującymi się w nim przedmiotami, nie korzysta z ochrony lokatorów. (O. z d. 13/27 października 1921. N. 524/1921).

2) Podnajem nie stwarza żadnego stosunku prawnego pomiędzy sublokatorem a właścicielem domu, to też poza przypadkiem, przewidzianym w art. 1753 k. c., właściciel domu nie ma prawa żądać od sublokatora zapłacenia ceny podnajmu, i sublokator powinien płacić czynsz nie właścicielowi nieruchomości, lecz osobie, od której podnajmuje. Art. 1753 k. c. nie zmienia zasady, wyrażonej w art. 1165 k. c., a tylko uzupełnia przepis art. 1166 k. c., dając właścicielowi nieruchomości, w przypadku zalegania lokatora z zapłatą komornego, skargę przeciwko sublokatorowi bezpośrednią. (O. z d. 13 października 1921. N. 278/1921).

3) Rozwiązanie umowy najmu między głównym lokatorem a właścicielem domu powoduje opuszczenie lokalu także przez sublokatorów, o ile ci nie zawarli na zajmowaną część lokalu bezpośredniej umowy z właścicielem. (O. z d. 31 października 1921. N. 691/1921).

4) Przy pachcie żelaznym, strata inwentarza żywego, spowodowana nawet wypadkami losowymi nie przewidziane mi i nadzwyczajnymi, ciąży dzierżawcę, jeżeli niema umowy przeciwnej — art. 1825 k. c. (O. z d. 1 września 1921. N. 174/1921).

Art. 1961 k. c. Współwłaściciel nieruchomości, oddanej w sekwestr., nie jest obowiązany płacić na ręce dozorczy sądowego czynszu za zajmowane przez siebie w teje nieruchomości mieszkanie. (O. z d. 24 października 1921. N. 293/1921).

Art. 2087 k. c. 1) W myśl art. 2087 k. c., nie może domagać się zwrotu zastawionej nieruchomości dłużnik, który poprzestał jedynie na zafiarowaniu wierzycielowi sumy dłużnej przez wezwanie go do notariusza po odbiór wierzytelności. Podczas okupacji niemieckiej zaznaczenie sumy było możliwe, wobec wprowadzenia urzędów depozytowych (rozporządzenie z d. 4. XII. 1915 — Dz. rozp. N. 14 poz. 47), które faktycznie przyjmowały depozyty w sprawach sądowych. (O. z d. 22 września 1921. N. 924/1920).

2) Nie może być nakazana eksmisja zastawnika, przy jednoczesnej zapłacie długu, albowiem wedle art. 2087 k. c., dłużnik może żądać zwrotu zastawionej nieruchomości dopiero po zupełnym uiszczeniu sumy dłużnej. (O. z d. 22 września 1921. N. 949/1920).

Art. 2236 k. c. Posiadanie nieruchomości na podstawie umowy przyrzeczenia sprzedaży nie może być poczytywane za prekaryjne dzierżenie rzeczy w imieniu właściciela i przeto nie podpada pod przepis art. 2236 k. c. (O. z d. 6 października 1921. N. 231/1921),

Art. 2244 k. c. Wytoczenie sporu o prawo własności gruntu włościańskiego przed władzami włościańskiemu, powołanemi do rozstrzygania tego rodzaju sporów, przerywa przedawnienie zgodne z art. 2244 k. c. (O. z d. 3 października 1921. N. 224/1921).

Art. 2 in. Przep. przech. dou. p. c. 1) Właściwość sądu określa się istotą żądań powoda, a nie treścią zarzutów pozwanego, jeżeli zarzuty te nie zostały ujęte w formę powództwa wzajemnego; gdy więc powód, zgodnie z postanowieniami o właściwości, wystąpił przed sąd pokoju o eksmisję pozwanego na tej podstawie, że ustała umowa najmu pracy, uprawniająca pozwanego do zajmowania domku na nieruchomości powoda, pozwany zaś zarzucił, iż jest właścicielem rzeczonoego domku, lecz powództwa wzajemnego o własność nie wytoczył, sprawa należała do właściwości sądu pokoju. (O. z d. 13 października 1921. N. 586/1921).

2) Powództwo o eksmisję osoby, która zbywając swoje prawa na nieruchomości, zobowiązała się w pewnym terminie wyprowadzić się z zajmowanych w teże nieruchomości pomieszczeń, ma na celu wydanie nabytej części nieruchomości i nie ulega rozpoznaniu sądów pokoju. (O. z d. 1 września 1921. N. 508/1921).

3) W przypadku enklawy (art. 682 k. c), służebność przejazdu może być dochodzona trybem skargi posesoryjnej. Posiadłość może być uznana za znajdującą się w położeniu, przewidzianem w art. 682 k. c, także wtedy, gdy dojazd do niej od drogi publicznej jest tak uciążliwy, że ze względów gospodarczych uważać go należy za równoznaczny z brakiem drogi. (O. z d. 15 września 1921. N. 13/1921).

4) Skarga posesoryjna nie przysługuje dzierżawcy przeciwko» wypuszczającemu w dzierżawę ani przeciw osobom jego prawa przedstawiającym. W przypadku t. zw. „trouble de fait" (art. 1725 k. c), przeciwko trzecim dzierżawca może się bronić skargą posesoryjną. (O. z d. 22 września 1921. N. 175/1921).

5) Postanowienie ks. Namiestnika z d. 10. X. 1818 (D. P. T. VI str. 202) nie tamuje wystąpienia w drodze posesoryjnej o przywrócenie do pierwotnego stanu rowu, odprowadzającego część wód z wyżej położonego gruntu. (O. z d. 17 października 1921. N. 248/1921).

Art. 1. u. p. c. Roszczenie przeciwko skarbowi państwa o wynagrodzenie szkód i strat, spowodowanych zarekwirowaniem lokalu dla urzędu państwowego z mocy ustawy z d. 27. XI. 1919, ulega rozpoznaniu w drodze sądowej, w myśl art. 1 u. p. c.

Art. 128² u. p. c. Interwenient uboczny nie może wnosić zarzutów ani stawiać wniosków sprzecznych z interesem i obroną strony, do której się przyłączył. Interwencja główna w sprawach, toczących się przed sądami pokoju, jest niedopuszczalna. (O. z d. 17 października 1921. N. 591/1921).

Art. 272 i n. u. p. c. Żądanie zerwania umowy sprzedaży z powodu pokrzywdzenia, bez jednoczesnej windykacji majątku nieruchomościowego, jest sporem o rozwiązanie umowy, którego wartość określa się według sumy, oznaczonej w akcie sprzedaży. (O. z d. 15 września 1921. N. 139/1921).

Art. 368 u. p. c. Art. 368 u., p. c. nie wkłada na sąd obowiązku żądania złożenia przez stronę dowodu dla wyjaśnienia ważnych okoliczności sprawy; stosowanie tego artykułu pozostawione jest uznaniu sądu. (O. z d. 22 września 1921 r. N. 146/1921).

Art. 409 u. p. c. Dom, postawiony na cudzej ziemi, jest nieruchomością, a przeto nie można dowodzić badaniem świadków, czyja jest własnością (art. 241 ust. not., 101¹ i 409 u. p. c.) (O. z d. 13 października 1921. N. 586/1921).

Art. 571 u. p. c. Brak upoważnienia żony przez męża do stawiania w sądzie nie stanowi bezwzględnej niezdolności osobistej do działań sądowych, o jakiej wspomina art. 69 p. 4 i 571 p. 4 u. p. c; sąd nie ma obowiązku podnoszenia tej kwestji z urzędu. (O. z d. 7 września 1921. N. 465/1921).

Art. 793 i 186 u. p. c. Należą do meritum sprawy pytania następujące:

1) czy istnieje umowa spółki. (O. z d. 29 września 1921. N. 183/1921);

2) czy powództwo wzajemne ma ścisły związek z powództwem głównym. (O. z d. 22 września 1921. N. 179/1921);

3) czy zachodzą dostateczne powody zawieszenia postępowania na mocy art. 8 u. p. c. (O. z d. 7 września 1921. N. 429/1921);

4) czy nieruchomość winna być uznana za „ziemską” w rozumieniu ustawy z d. 29 lipca 1919 r. (O. z d. 3 października 1921. N. 212/1921);

5) jak zrozumieć złożony do sprawy wyrok. (O. z d. 3 października 1921. N. 711/1921);

6) czy lokator przekracza porządek domowy i niszczy przedmiot najmu. (O. z d. 7 września 1921. N. 453/1921);

7) czy Maktor zmienił przeznaczenie rzeczy najętej. (O. z d. 27 października 1921. N. 638/1921).

8) czy petent, żądając rzekomo sprostowania aktu stanu cywilnego, nie domaga się w istocie rzeczy zmiany imienia. (O. z d. 27 października 1921. N. 638/1921).

Art. 835 i n. u. p. c. Otrzymanie przez stronę odpisu wyroku nawet po upływie czasokresu kasacyjnego nie może samo przez się usprawiedliwić przywrócenia uchybionego czasokresu. (O. z d. 20 października 1921. N. 613/1921).'

Art. 891 u. p. c. Orzeczone sądowe w sprawie działowej, zawierające nie tylko nakaz sprzedaży przez licytację publiczną osady spadkowej, ale i podział osiągnąć się mającego szacunku, nie jest

decyzją przygotowawczą, lecz wyrokiem, obowiązującym dla sądu, który je wydał. (O. z d. 1 września 1921. N. 1074/1920).

Art. 893 u. p. c. W myśl art. 893 i 895 u. p. c, oraz art. 1350 i 1351 k. c, pobudki wyroku wtedy tylko mają powagę rzeczy osądzonej, gdy są tak ściśle związane z sentencją, że przy innych motywach sentencja wyroku miałaby inne znaczenie. (O. z d. 26 września 1921. N. 1005/1920).

Art. 1078 i n. u. p. c. Zamieszczany w warunkach polisowych towarzystw ubezpieczeń zakaz przyjmowania aresztów i ostrzeżeń na kapitały i wypłaty, przypadające z polis, stosuje się do aresztów nakładanych za życia ubezpieczonego, kiedy nie wiadomo właściwie, czyją własność fundusz ubezpieczeniowy stanowić będzie, nie może jednak uchylać ogólnych cywilnych norm przy spadkobranii, ant sprzeciwiać się ogólnym przepisom postępowania w przedmiocie zapowiedzenia. (O. z d. 29 września 1921. N. 211/1921).

Bolesław Pohorecki,
prokurator przy Sądzie Najwyższym.

E. Orzecnictwo cywilne Sądu Najwyższego (Małopolska).

Sprawy naftowe.

A. Ustawa z 11 maja 1884, Dz. p. p. Nr. 71.

(§ 8) 1. Nabywca udziału w prawie poszukiwania i wydobywania minerałów żywiczych, choćby nawet wpisany został w księdze gruntowej lub naftowej za właściciela tego udziału, nie nabywa przez to jeszcze prawa w myśl § 837 uc. do żądania złożenia rachunków z przedsiębiorstwa spółki kopalnianej, jeżeli celem wydobywania ropy związana została spółka a on do niej nie przystąpił. (O. z 9 lipca 1919, Rw. 412/19 i z 19 kwietnia 1921, Rw. 482/21, ogłoszone w Orzecnictwie Sądów Polskich z r. 1921, T. I. zesz. 2, str. 61, poz. 59).

2. Jeżeli wedle umowy spółki współwłaścicielom kopalni ropy służy prawo do żądania przypadającej na nich części wyprodukowanej ropy w naturze, mogą oni alternatywnie żądanie postawione w skardze o zapłatę równowartości cofnąć przed wydaniem wyroku pierwszej instancji. (O. z 17 maja 1921, Rw. 652/21).

B. Ustawa z 9 stycznia 1907, Dzpp. Nr. 7.

(§ 1) 3. Kontrakt naftowy, w którym

- a) czas trwania prawa wydobywania nie jest oznaczony kalendarzowo, lecz tylko podany na lat 25, licząc od zezwolenia przez Urząd górniczy na założenie szybu, zaś
- b) obowiązek wiercenia i skutki niewiercenia nie są uregulowane, mimo że przyręczone zostają udziały odsetkowe dochodu brutto,

jest dla braku określenia istotnych wymogów kontraktu kupna uprawnienia naftowego nieważny. (O. z 28 grudnia 1920, Rw. 934/20).

4. Oddzielenie prawa poszukiwania minerałów żywiczych od idealnej części realności jest niedopuszczalne. Kontrakt naftowy, zawarty przez właściciela idealnej części realności, bez współudziału innych współwłaścicieli jest nieważny, jako zawarty o przedmiot nieistniejący i nie mogący istnieć w myśl ustawy. (O. z 13 stycznia 1920, Rw. 1027/191 z 7 marca 1922. Rw. 280/22).

5. Prawo do wydobywania minerałów żywiczych czasowo ograniczone — nie może być przedmiotem umowy dzierżawy. (O. z 30 maja 1922, Rw. 1280/22).

6. Przenoszenie prawa własności udziałów netto w drodze ustępstwa (cesji) nie jest dopuszczalne. (O. z 16 kwietnia 1921, Rw. 482).

7. Koliżę między wpisanym nabywcą gruntu a niewpisanym nabywcą prawa naftowego należy oceniać według przepisów § 440 u. c. (O. z 16 lipca 1919, Rw. 444/19, ogłoszone w Przeglądzie prawa i administracji z r. 1919, zes. 4—6, str. 28; — co do dobrej wiary wpisanego nabywcy gruntu. (Orzeczenie z 8/3 1921, Rw. 680/20, ogłoszone w Orzecznictwie Sądów Polskich 1921, T. I. zes. 1, str. 20, poz. 26).

8. Przy uzasadnieniu prawa naftowego przez złożenie dokumentu do Sądu, którego księgi gruntowe zniszczone zostały podczas wojny, Sąd nie ma obowiązku badania, czy poprzednik prawny był uprawniony do nadania prawa naftowego. Złożenie to uzasadnia nabycie jedynie o tyle, o ile poprzednik prawny nabywcy je posiadał. (O. z 31 maja 1921, R. 396/21, ogł. w Przeglądzie prawa i adm. 1921, zes. 10—12, str. 115).

(§ 7). 9. Prawo do powtarzających się świadczeń udziału w pożytkach minerałów żywicznych jest w rozumieniu ustawy ruchomością. (O. z 31 stycznia 1920 Prez. 149/19, ogłoszone w Orzecznictwie S. P. 1921, T. I. z. 4, str. 129, poz. 140).

10. Pozbycie nieintabulowanego i tylko przez jednego współwłaściciela ustanowionego procentu brutto jest ze względu na przepisy ustawy naftowej pozbyciem rzeczy nieistniejącej. (O. z 30 lipca 1919, Rw. 502/19, ogłoszone w Przeglądzie pr. i adm. 1919, zes. 4—6, str. 31).

11. Koliżę między hipotecznym i pozahipotecznym nabywcą prawa do udziału brutto w wydobytych minerałach żywicznych rozstrzyga się według przepisu § 440 u. c. (O. z 13 września 1921, Rw. 1348/21).

12. Bruttowcom służy prawo do udziału także w produkcji gazów ziemnych a za czas przeszły ich równowartości. (O. z 29 listopada 1921, Rw. 1869/21, 1871/21 i 1872/21).

13. O ile inaczej się nie umówiono, bruttowcom należy się udział w dochodach z gazów ziemnych także wtedy, jeżeli gazy te zużyto na popęd kopalni. (O. z 30 maja 1922, Rw. 1231/22).

14. Zarządca kopalni jest obowiązany do złożenia rachunków z dochodów i rozchodów kopalni wobec współwłaścicieli a nie wobec bruttowców. Bruttowcy mogą żądać złożenia rachunków z dochodów i rozchodów kopalni od jej współwłaścicieli a nie bezpośrednio od zarządcy. (O. z 30 maja 1922, Rw. 1231/22).

15. Zajęcie zapasów ropy na rzecz państwa (ces. rozp. z dnia 10 sierpnia 1915. Dzpp. Nr. 239) nie jest równoznaczne z wycofaniem ropy z obiegu w myśl § 880 uc. i nie uwalnia w szczególności także od wykonania umownych zobowiązań dostarczenia ropy (udziałów

brutto) in natura w miarę i w stosunku do uwolnionych ilości ropy. (O. z 12 września 1919, Rw. 878/19).

16. Art. 1. rozp. Rady Min. z 5 czerwca 1920, Dz. U. Nr. 70, poz. 472 i art. 1 rozp. Min. Skarbu z 5 czerwca 1920, Dz. U. Nr. 70, poz. 475, które przemieniły roszczenia o wydanie ropy w naturze na świadczenia pieniężne, nie odnoszą się do roszczeń posiadaczy kopalni między sobą (tj. do osób uprawnionych do wydobywania ropy) ale tylko do roszczeń osób obcych (właścicieli gruntów i uprawnionych do odbierania dochodów z udziałów netto lub brutto). (O. z 17 maja 1921, Rw. 652/21).

17. Jeżeli roszczenie dochodzone kilku równoczesnymi skarżącymi (z tytułu zaległych kilkumiesięcznych procentów brutto), z których żadna nie przekracza kwoty 1000 K., przenosi jednak łącznie sumę 1000 K., to uzasadniona jest właściwość sądu okręgowego w myśl §§ 50, art. 1, 49 l. 1 i 55, zd. drugie n). (O. z 27 kwietnia 1920, R. 149/20). Kwota powyższa 1000 K. podwyższoną została art. 1 ust. z 22 lutego 1921, Dz. U. Nr. 23, poz. 124 do 10.0000 mkp.

18. Egzekucja na podstawie wyroku, skazującego zobowiązanego na świadczenie; procentów w produkcji ropy nie jest dopuszczalna, jeżeli w wyroku nie orzeczono, czy chodzi o procenty brutto czy- netto. (O. z 24 lutego 1922, R. 152/22).

19. Egzekucja o wydanie ropy nie może być prowadzoną według § 353 ord. egz. lecz według § 346 ord. egz. (O. z 13 kwietnia 1922, R. 306/22).

20. Ważność umowy przedłużającej termin zakreślony z mocą warunku rozwiązującego w pierwotnym kontrakcie naftowym dla rozpoczęcia robót wiertniczych, nie jest zależną od wpisu do księgi naftowej. Umowa taka wiąże w szczególności i nowonabywcę prawa powrotu pola naftowego działającego w zaufaniu do pierwotnego kontraktu w zbiorze złożonego i nie może on powoływać się na zaufanie do ksiąg gruntowych w znaczeniu § 1500 u. c. (O. z 2 lipca 1919, Rw. 354/19).

Trafność tego orzeczenia jest wątpliwą. Odnosi się ono do wypadku, w którym nie miały zastosowania przepisy o moratorium wiertniczym, gdyż termin rozpoczęcia robót wiertniczych przypadł na czas przed 1 sierpnia 1914 r. § 8 ust. 2 i 3 z 9 stycznia 1917 zarządza, że warunek rozwiązujący, pod którym nadano prawo wydobywania, należy wpisać do księgi naftowej i że do takiego ograniczenia prawa wydobywania mają zastosowanie postanowienia ustępu końcowego § 1 ustawy, który czyni ważność zmian w prawie wydobywania zależną od wpisu do księgi naftowej. Jeżeli zatem warunek rozwiązujący, pierwotnie między stronami umówiony, ulega wpisowi i wpis ten rzeczywiście zostaje dokonany, to i ważność każdej zmiany tego warunku wobec osób trzecich zależną być musi od wpisu do księgi naftowej. Inaczej przedstawiałyby się

sprawa, gdyby umowny termin rozpoczęcia robót wiertniczych przypadł na czas, w którym obowiązywało moratorium wiertnicze. W wypadkach tych nabywca prawa powrotu liczyćby się musiał na podstawie szczególnych przepisów ustawowych, że umowny termin rozpoczęcia robót wiertniczych przedłużony został z mocy ustawy z powodu wypadków wojennych.

21. Właściciel gruntu domagający się na zasadzie ustawy z 5 czerwca 1919, Dz. Pr. Nr. 45, poz. 217 (moratorium dla zobowiązań wiertniczych) zakreślenie uprawnionemu do wydobywania czasokresu do rozpoczęcia robót wiertniczych, nie może przed upływem tego czasokresu zrobić użytku z zastrzeżonego na wypadek zwłoki prawa żądania rozwiązania kontraktu naftowego. (O. z 10 stycznia 1922, Rw. 2068/25).

(§ 12). 22. Jeżeli wpisane do księgi naftowej prawo wydobywania zgasło przed umówionym terminem końcowym np. wskutek niewypełnienia zobowiązań wiertniczych lub zrzeczenie się uprawnionego, uprawniony z prawa powrotu może zastrzeżone prawo wydobywania natychmiast przenieść i obciążyć. Odnośny akt prawny skuteczny jest zaraz po zawarciu a nie dopiero z nastaniem prawa powrotu. (O. z 11 kwietnia 1922, Rw. 697/22).

(§ 14). 23. Umowa o odstąpieniu udziału mniejszego niż $\frac{1}{40}$ w polu naftowym jest nieważną, chociaż nabywca w myśl wyraźnego postanowienia nie ma być za właściciela intabulowany i ma jedynie prawo pobierania dochodów i obowiązek przyczyniania się do wydatków. (O. z 13 grudnia 1921, Rw. 1.754/21 ogłoszone w Przeglądzie pr. i adm. 1922, zeszyt 1—3, str. 17).

24. Nabycie udziału procentowego w dochodach i wydatkach — choćby bez udziału w majątku zakładowym — na pewien określony czas jest w istocie rzeczą nabyciem udziału w prawie do wydobywania minerałów żywicznych (udziału netto). Umowy tego rodzaju mające za przedmiot udziały mniejsze niż $2\frac{1}{2}\%$ -towe są nieważne. (O. z 9 kwietnia 1920, Rw. 313/20, 24 stycznia 1922, Rw. 2249/21 i z 25 kwietnia 1922, Rw. 1887/21).

25. Na zakaz dzielenia uprawnienia naftowego poniżej miary oznaczonej w § 14 noweli winien zwracać uwagę Sędzia hipoteczny i odrzucać podania nie odpowiadające ustawie. (O. z 16 kwietnia 1921, Rw. 482/21).

26. Spólnik mający 10%-towy udział w spółce wydobywczej nie może domagać się przed upływem roku administracyjnego zajęcia w drodze tymczasowego zarządzenia odpowiedniej części wydobywanej ropy w naturze celem zapewnienia odebrania swego udziału w produktach zamiast w ich równowartości. (O. z 11 kwietnia 1922, R. 278/22).

(§ 20). 27. Skargi o wynagrodzenie szkody wyrządzonej dzierżawcy rewiru rybackiego w rybostanie przez wpuszczenie do

rzeki trujących odpadków ropnych należą do zwyczajnej drogi prawa. (O. z 30 maja 1919 r. R. 34/19).

(§ 23). 28. Dopuszczalność wpisu w księdze naftowej oceniać należy według ustawy obowiązującej w chwili żądania wpisu. Z umowy o nabycie praw naftowych zawartej ważnie przed wejściem w życie noweli naftowej z 9 stycznia 1917, Dzup. Nr. 7 wynika w szczególności także obowiązek strony zobowiązanej do zastosowania się do postanowień noweli w celu umożliwienia stronie uprawnionej nabycia względnie realizacji nadanych jej praw. (O. z 27 stycznia 1920, Rw. 781/19).

29. Jeżeli uprawniony do wydobywania minerałów żywnych nie przejął ciężaru brutto poprzedzającego jego prawo naftowe w księdze gruntowej, to jako posiadacz pola naftowego odpowiada za to brutto tylko pomocniczo w razie nieuzyskania przez wierzyiciela (bruttowca) pokrycia z własności gruntowej. (O. z 27 kwietnia 1920, Rw. 379/20).

"Dr. Włodzierz Dbałowski,
Sędzia Sądu Najwyższego.

F. Orzecnictwo cywilne Sądu Najwyższego (Wielkopolska).

1. a) Na sprzedającym, pozwanym o wydanie przedmiotu kupna, a zasłaniającym się rozwiązaniem umowy, spoczywa ciężar dowodu w tym względzie,
b) Brak porozumienia co do zwrotu ceny kupna może służyć za dowód, że umowy nie rozwiązano'.
Wyrok z 10 lutego 1922 r. C 2/22.
2. Przyzwanie do aktu notarialnego w charakterze tłumacza brata strony nie czyni aktu bezwzględnie nieważnym.
Wyrok z 3 marca 1922 r. C 50/21.
3. a) Ustna informacja w urzędzie osadniczym (okręgowym ziemskim), że zezwolenie na przewłaszczenie nie będzie udzielone, jest bez znaczenia.
b) Umówienie terminu, do którego urząd osadniczy udzielić ma zezwolenia, ze skutkami warunku rozwiązującego, winno się mieścić w samym kontrakcie.
c) Odstąpienie jednej strony od umowy z powodu przewidzianej odmowy zezwolenia na przewłaszczenie musi być wyraźnie oświadczone i zaraz przyjęte przez drugą stronę.
Wyrok z 3 lutego 1922 r. C 54/21. ,
4. Niedostateczna pracowitość żony może obok innych okoliczności uzasadnić żądanie rozwodu małżeństwa.
Wyrok z 20 maja 1921 r. C 2/21.
5. a) W rozpoznaniu wniosku o przywrócenie do pierwotnego stanu czasokresu do wniesienia rewizji właściwy jest sąd najwyższy.
b) Dla ustalenia czasu dowiedzenia się strony z uchwały sądowej o przyczynie restytucji decydujące jest doręczenie uchwały pełnomocnikowi procesowemu.
Orzeczenie z 30 marca 1922 r. C 17/22.
6. Nienormalne urzędowanie pocztu czy kasy sądowej, powodujące opóźnienie w wykazaniu uiszczenia zaliczki na koszt instancji rewizyjnej, uzasadnia przywrócenie do pierwotnego stanu czasokresu do uzasadnienia rewizji.
Orzeczenie z 30 marca 1922 r. C 22/22.
7. Rewizja nie może być uznana za niedopuszczalną, jeżeli z uzasadnienia jej, choć skąpego i niejasnego, wynika jednak, jaka norma prawa materialnego lub formalnego ma być obrażona.
Orzeczenie z 7 kwietnia 1922 r. C 15/22.

8. a) Decyzja urzędu osadniczego odmawiająca zezwolenia na przewłaszczenie może być zmieniona, jeżeli nie wskutek środka prawnego, to w drodze wznowienia postępowania lub w trybie nadzoru. "
 - b) Jeżeli strony już pierwszej odmowy nie przyjęły za jej wiążącą, rozstrzyga w ich prawach decyzja późniejsza, chyba że późniejsze ich zachowanie, wedle zasad dobrej wiary oceniane, wskazuje na wyraźne lub milczące rozwiązanie umowy.
Wyrok z 2 grudnia 1921 r. C 32/21.
9. a) Skarga interwencyjna z § 771 upc. służy także przeciw zajęciu wierzytelności,
 - b) Przyzpozwanie dłużnika nie jest konieczne.
Wyrok z 20 stycznia 1922 r. C 39/25.
10. Lekarz-chirurg odpowiada za wywołanie u pacjenta przez niefachowe wykonanie operacji i leczenie uszkodzenie ciała.
Wyrok z 30 marca 1922 r. C 52/21.
11. Po przejściu kierownictwa Komisji Kolonizacyjnej w ręce polskie b. niemiecki prezydent Komisji nie mógł wydawać samostojnych decyzji.
Wyrok z 18 lutego 1922 r. G 17/20.
12. a) Niemożność świadczenia nie zachodzi, jeżeli przedmioty dostarczyć się mające można było nabyć, chociaż po cenach bardzo wysokich,
 - b) W razie umówienia krótkiego terminu dostawy wzrost cen między zawarciem umowy a dostawą nie zwalnia kupca od obowiązku dopełnienia umowy.
Wyrok z 3 marca 1922 r. C 8/22.
13. a) Skarga o ustalenie jest niedopuszczalna, jeżeli możliwą jest skarga o świadczenie.
 - b) Podanie w notarialnym kontrakcie zamiany nieruchomości wartości tychże różniącej się od rzeczywistej nie powoduje nieważności umowy w myśl § 313 uc.
 - c) Niewypowiedzialność hipotek nie stanowi przymiotu gruntu, za który sprzedający odpowiada w myśl § 459/2 uc.
Wyrok z 11 maja 1922 r. C 23/21.
14. a) Decyzja o tem, że nie ma zmiany skargi, nastąpić może także milcząco,
 - b) Niezamieszczenie w notarialnym kontrakcie kupna - sprzedaży nieruchomości umówionego warunku, że kontrakt rozwiązuje się w razie pierwszej odmownej decyzji urzędu osadniczego, powoduje nieważność kontraktu w myśl § 313 uc.
Wyrok z 20 stycznia 1922 r. C 43/21.

15. W samym fakcie zastawu wierzytelności hipotecznej zapisanej jako część ceny kupna na rzecz sprzedających nie można upatrywać zamiaru zniesienia umowy, z mocy której reszta ceny kupna użyta być miała do mazania hipotek.
Wyrok z 21 stycznia 1922 r. C 40/21.
16. Sprzedający nieruchomość nie może się powoływać na zwłokę kupujących w odebraniu przewłaszczenia, jeżeli sam utrudniał im uzyskanie przepisanego zezwolenia na przewłaszczenie.
Wyrok z 9 czerwca 1922 r. C 36/22.
17. a) Zawarcie dodatkowej umowy wyjaśniającej kontraktową wolę stron co do waluty nie powoduje nieważności umowy głównej dla braku formy § 313 uc.
b) Przez przyjęcie zapłaty reszty ceny kupna bez zastrzeżeń traci wierzyciel prawa z §§ 326 i 360 uc.
Wyrok z 22 marca 1922 r. C 12/22.
18. a) Odrębna umowa o sprzedaż inwentarza nie wymaga formy notarialnej lub sądowej, brak jednak umówionej formy pisemnej może spowodować jej nieważność,
b) Skuteczność zezwolenia urzędu osadniczego na przewłaszczenie nie stoi na przeszkodzie, że kupujący zobowiązali się wobec tego urzędu przeprowadzić parcelację w inny sposób, niż podano w kontraktach.
Wyrok z 21 kwietnia 1922 r. C 19/22.
19. Wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu czasokresu do uzasadnienia odwołania odrzucić można uchwałą, od której nie służy rewizja.
Orzeczenie z 9 czerwca 1922 r. C 51/22.
20. Zażalenie natychmiastowe przeciw uchwale sądu apelacyjnego, odrzucającej rewizję jako niedopuszczalną, wniesione być musi w dwutygodniowym czasokresie zawitym.
Orzeczenie z 11 maja 1922 r. C 42/22.
21. a) Oznaczenie terminu ściśle określonego wymaga wyraźnego postanowienia umownego.
b) Zakreślenie terminu w myśl § 326 uc. może nastąpić także przez wytoczenie skargi.
Wyrok z 17 lutego 1922 r. C 53/21.
22. a) Skarb Państwa Polskiego w zastępstwie dyrekcji kolejowej w Gdańsku, ma sąd powszechny w Warszawie.
b) Z umowy o przewóz kolejowy do Niemiec może być pozywany w sądzie miejsca dopełnienia umowy tj. dowiezienia towaru do stacji pogranicznej.
Wyrok z 3 marca 1922 r. C 24/21.
23. Nie może się powoływać na nieważność aktu prawnego spowodowaną brakiem przepisanej formy, kto brak ten sam wywołał w zamiarze następnego jego wyzyskania.
Wyrok pełnego kompletu z 18 lutego 1922 r. C 34/21.

24. a) Po przeprowadzeniu innych dowodów poprzednie wskazanie przysięgi traci skutek.
 b) Dowód z przysięgi może być pominięty w razie stwierdzenia przeciwieństwa za pomocą dokumentu.
 c) Wyrok nie potrzebuje omawiać tego, co uważa za nieistotne.
 d) Przy sprzedażach nieruchomości wiejskich obok zezwolenia urzędu osadniczego nie jest potrzebne nadto zezwolenie starostwa.

Wyrok z 19 maja 1922 r. C 11/22.

25. a) Nieczytelność daty na dokonanie doręczenia wyroku apelacyjnego uzasadnia przywrócenie do pierwotnego stanu czasokresu do wniesienia rewizji.
 b) Skarb Państwa Polskiego, nabywając z mocy Traktatu Wersalskiego własność domen państwowych pruskich, nie przejmuje obciążających je kontraktów dzierżawy.
 c) Kontrakt dzierżawy następnie dorozumianie zawarty ulega ogólnym normom prawa cywilnego o wypowiedzeniu.
 d) Objęte wypowiedzeniem wezwanie do opuszczenia dzierżawy albo zawarcia kontraktu dzierżawnego nie czyni aktu niestanowczym lub warunkowym.

Wyrok z 9 czerwca 1922 r. C 49/22.

26. a) Testamentu wzajemnego pominięte w nim dziecko później urodzone nie może zacząć, jeżeli prawo zaczęcia zgasło dla pozostałego przy życiu małżonka.
 b) wypadek ten zachodzi w razie śmierci tamtego małżonka po upływie roku po urodzeniu się dziecka¹⁾.
 c) Brak zastępstwa prawnego dziecka nie powoduje przedłużenia czasokresu.

Wyrok z 14 czerwca 1922 r. C 3/22.

27. Wobec zwłaszcza przepisu § 622 upc. nie można orzec rozwodu małżeństwa na podstawie stwierdzonych przez świadków faktów oderwanych nie pozwalających jeszcze wnioskować o znacznym rozprzężeniu stosunku małżeńskiego.

Wyrok z 3 grudnia 1921 r. C 30/21.

28. Posiadacz zobowiązany wyrokiem do wydania rzeczy właścicielowi może żądać zwrotu nadzwyczajnych kosztów utrzymania i kosztów produkcji, a to kosztów łożonych po zawiśnięciu sprawy według przepisów o sprawowaniu cudzych interesów bez zlecenia.

Wyrok z 7 kwietnia 1922 r. C 16/22.

29. a) Wierzyciel nie jest obowiązany do wydania tytułów długu przed ostatecznym ustaleniem jego wysokości i zakończeniem względnie umorzeniem procesu.

¹⁾ Zob. o tej tezie uwagę redakcyjną do tego orzeczenia w „Orzecznictwie Sądów Polskich.”

- b) Nie ma szykany w odmowie wydania zastawu po zdeponowaniu bez wymogów ustawowych długu nim zabezpieczonego.
Wyrok z dn. 19 maja 1922 r. C 22/22.
30. Określając pewną kwotę w zamian której kupujący ma otrzymać przedmiot kupna, strony nie mogą skutecznie umówić się, że część tej kwoty ma być darowizną.
Wyrok z 19 maja 1922 r. C 33/22.
31. a) Przepis § 278 uc. nie odnosi się do czynności stwarzającej dopiero zobowiązanie.
b) Do zatwierdzenia umowy przez tzw. *facta concludentia* wymaga się ustalenie znajomości treści umowy.
c) Strony mogą się ważnie umówić, że zatwierdzenie umowy przez osobę trzecią nastąpić, ma w pewnej formie (notarialnej).
Wyrok z 14 czerwca 1922 r. C 35/22.
32. Brak w Polsce sądu o właściwości niemieckiego skarbowego trybunału Rzeszy nie daje podstawy do zaskarżenia dotyczących roszczeń przed sądami zwyczajnymi.
Wyrok z 11 maja 1922 r. C 58/21.
33. Przyrzeczenie udzielenia pożyczki poza przypadkiem § 610 uc. nie może być odwołane.
Wyrok z 28 kwietnia 1922 r. C 6/22.
34. a) Przy oznaczeniu renty dla osoby uszkodzonej w wypadku kolejowym nie można uwzględniać na niekorzyść tej osoby pracy wykonywanej przez nią ponad stwierdzoną zdolność do zarobkowania,
b) Można przyznać nawiazkę w razie stwierdzenia winy organu kolejowego.
Wyrok z 1 czerwca 1922 r. C 15/22.
35. Roszczenie o zwrot wypożyczonego węgla w naturze w myśl § 607 uc. w razie niemożliwości takiego zwrotu przemienia się w roszczenie o zapłatę każdoczesnej równowartości.
Wyrok z 19 maja 1922 r. C 25/22.
36. a) Na prawa kontraktowe nabywcy nieruchomości jest bez wpływu okoliczność, że późniejszy jej nabywca otrzymał również zezwolenie na przewłaszczenie,
b) Nieważność postanowienia ubocznego sprzeciwiającego się ustawie walutowej, nie powoduje nieważności kontraktu co do realności.
Wyrok z 9 czerwca 1922 r. C 46/22.
37. Rewizja nie zawierająca prawidłowego wywodu przyczyn rewizji jest niedopuszczalna.
Orzeczenie z 26 lipca 1922 r. C 60/22.

Dr. T. Bujak.
Sędzia Sądu Najwyższego.